Oordeelsvormende Vergadering: 10 april 2025
Perspectiefnota

N O T U L E N

Voorzitter: dhr. R. Metz
Griffier: mevr. M.A.C. van Esterik

1. Opening

VOORZITTER: Goed dames en heren, ik open deze oordeelsvormende vergadering van de gemeenteraad van Soest op 10 april. En dat gaat vandaag over een bijzonder onderwerp, namelijk de perspectiefnota. Er is vorig jaar rondom de begrotingsbehandeling een afspraak gemaakt dat het college een perspectiefnota zou opstellen, ongeveer om deze tijd van het jaar. Hierbij krijgt de raad de gelegenheid om richting te geven aan het college ter voorbereiding van de kadernota. En uiteindelijk de begroting natuurlijk. En dat gaat om een sluitende kadernota, sluitende begroting. En aangezien de bezuinigingen op ons afkomen gaat het ook over wat gaan we wel, wat gaan we niet doen en wat waar moeten we rekening mee houden. In het raadsbesluit wat u is voorgelegd, wordt u gevraagd om in te stemmen met een aantal punten die in paragraaf vijf zijn geformuleerd. Specifieke uitgangspunten die een aanvulling zijn op de al vastgelegde beleidsinhoudelijke punten die in de begroting vorig jaar zijn vastgesteld. En natuurlijk ook om in te stemmen met de in paragraaf zes voorgestelde classificering en voorkeursvolgorde. Ik denk dat het goed is. We hebben met elkaar afgesproken dat er een soort van korte algemene beschouwing over deze nota komt vanuit de fracties. En dat we dat in de eerste termijn doen. Dat we dan vervolgens de gelegenheid geven om er even over na te denken. En dan in een tweede termijn dat u met elkaar daarover in gesprek gaat. Want het is uw vergadering. De raad moet daar met elkaar over in gesprek. Om er dan vervolgens bij de besluitvorming, al dan niet in aangepaste zin, een klap op te geven dat het college een helder kader heeft. Afhankelijk van wanneer dat gebeurt, hangt een beetje van af van de agenda en hetgeen u strakjes gaat inbrengen. Tot zover mijn inleiding. Ik moet wethouder Suna door omstandigheden verontschuldigen. Hij kan er helaas vanavond niet bij zijn. Er zijn een aantal andere leden van de raad die ook andere verplichtingen hebben, maar dat maakt ze dan op dit moment niet zoveel uit. Ik ga kijken wie als eerste het woord wenst om een bijdrage te leveren. Ik zie in ieder geval meneer Lucas. Ik ga gewoon maar eventjes noteren. Dan zag ik daarna meneer Groothuis, meneer Paauw, meneer Baks, meneer Stormbroek, meneer Witlox, mevrouw Suijkerbuijk, de heer Lobbes, mevrouw Walraven en mevrouw Welschen. Dan zijn we zo ongeveer rond, denk ik. Goed, ik geef eerst het woord aan de heer Lucas. Hij spreekt namens de fractie van het CDA.

DE HEER LUCAS (CDA): Ja, voorzitter, dank. Allereerst fijn dat we nu al worden geïnformeerd als raad over welke kant het financieel op gaat. En het is uiteraard met de kennis van nu, want veel is nog onzeker. En laat ik beginnen met de leidende principes. Daar kan het CDA zich goed in vinden, hoewel sommige wel erg algemeen gesteld zijn. Inwoners staan centraal, zegt u, maar dat zegt mij nog niet hoe dat helpt bij dilemma's als niet bezuinigen op groen. Wat ik ook in de tekst tegenkom, zijn mogelijk wel bezuinigingen op sociale activiteiten als kinderboerderij en of de maaltijdvoorziening. Dan de classificatie in vijf rubrieken: opschonen, besparen, profijtbeginsel, bezuinigen, OZB. Het CDA wil de OZB al eerder inzetten dan nu wordt voorgesteld als middel. Verhoog al in 2026 en niet pas in 2027. Dat levert in 2026 € 280.000 op. Als ik de tabel op bladzijde dertien erbij pak en als ik goed heb gerekend. Voor 2027, wordt in de perspectiefnota een bezuiniging in het sociaal domein voorgesteld voor bovenwettelijke taken. En door die OZB naar voren te halen kan dat wat ons betreft geschrapt, Want anders doen wij precies wat velen het landelijk beleid, het landelijk kabinet nu verwijten, namelijk afschuiven op anderen. En in dit geval zijn het echt niet de meest rijk bedeelden in Soest die hiervan de dupe zijn. Het college zelf

geeft al een sterk argument: een verhoging met € 8 voor een woning van € 500.000 in waarde. Dat is omgerekend één kopje koffie met een gebakje in een restaurant naar keuze om geen sluikreclame te maken. Een heel kopje koffie in een heel jaar 2026. Tweede argument, ook gegeven door het college zelf. Het OZB tarief ligt in Soest € 84 onder het gemiddelde landelijk. Dan kan je wat het CDA betreft makkelijk 10% ervan inzetten om anderen te helpen. Voor het CDA niet meer dan logisch om te doen. Belangrijk voor het CDA, eigenlijk belangrijker is argument drie. Want als gemeentelijke overheid laten we daarmee zien dat we echt geven om de leidende principes. Inwoners staan centraal in we ontzien kwetsbare mensen, maaltijdvoorziening, SWOS, MEE, buurtsportcoaches, et cetera. Het is niet nodig wat ons betreft om daar nu al een taakstelling op te leggen. Los van wat er uit Den Haag op ons afkomt aan bezuinigingen wellicht op het gemeentefonds. Het CDA heeft in 2022, net als veel andere partijen denk ik, geen OZB verhoging opgenomen in het verkiezingsprogramma. En dan lijkt het vreemd om daar nu wel voor te pleiten voor verhoging. Breek ik een belofte? Tja, misschien wel. Maar de tijden zijn wel drastisch veranderd. Want wie had toen kunnen denken aan PVV ministers? Wie had toen kunnen denken aan een Trump aan de knoppen? En ik denk dat het sowieso goed is om wat minder te beloven in onze programma's, ook de komende verkiezing, maar dat terzijde. Misschien moeten we meer vanuit de leidende principes werken en daar dan ook de consequenties en de conclusies aan verbinden. Beschermen van kwetsbare inwoners, wat betekent dat? En van wie vragen we dan wat meer? Is € 8 per jaar bijdrage pijn lijden voor een huishouden of is € 8 juist geen probleem? Vooral omdat men weet: wij kunnen het missen en het gaat naar wie het harder nodig heeft. Bezuinigen. Eenmaal stuk blijft vaak stuk en wegbezuinigen van wegbezuinigen met terug investeren is vaak een hele lange weg. Bezuinigen op buurtsportcoaches. Je treft er niet een Floris met een florissant salaris en de personal trainer mee. Voorzitter, landelijk CDA leider Bontebal hield vorige week een hele mooie lezing over politiek bedrijven, de Kerkdijk lezing. Hij had daar een paar gedachten en die wil ik met u delen. Hij pleitte voor een andere politiek, een politiek van dienstbaarheid aan het algemeen belang. En als volksvertegenwoordiger dien je in verbinding te staan en te luisteren naar de zorgen en noden van gewone en ongewone mensen, van alle mensen, dus ook van diegenen die op andere dan je eigen partij hebben gestemd. Of op populistische partijen wellicht, want die hebben namelijk wel hun betrokkenheid laten zien. En achter het nee van veel populisten staat ook soms een ja van een verlangen naar geborgenheid, naar zekerheid, naar een samenleving waarin omzien naar elkaar gewoon gewoon is. En goede politiek doet mijns inziens een beroep op het beste in de mensen en ook op hun gevoel voor verantwoordelijkheid voor een ander en de samenleving als geheel. Mensen hebben het nodig dat er een gemeente is die hen ondersteunt als ze hulp nodig hebben, niet de gemeente die tekorten doorschuift. Mensen hebben politici nodig die aan de ene inwoner uitleggen dat die hulp er komt en aan andere inwoners uitleggen dat van hen een kleine bijdrage wordt gevraagd. De overheid heeft de laatste jaren veel basistaken verwaarloosd en ik spreek in het algemeen, dus ik zeg het niet over Soest per se, maar de pijn daarvan komt vaak terecht bij de mensen die al moeite genoeg hebben om het hoofd boven water te houden. Zij hebben steun nodig en daarom pleit het CDA voor het algemeen belang, voor het verlichten van zorgen van inwoners boven het belang van € 8 op de bank van andere inwoners. Tot slot en dan sluit ik me aan bij één van de leidende principes: investeer vooral in de lange termijn. En bedenk bezuinigen maakt meer kapot dan je lief is, vooral als het een ander betreft. Dit was de bijdrage van het CDA.

VOORZITTER: Dank u wel meneer Lucas. Ik geef dan nu het woord aan de heer Groothuis en hij spreekt namens de fractie van Soest2002.

DE HEER GROOTHUIS (SOEST2002): Dank u, voorzitter. We hebben er jarenlang tegenaan gekeken. Het Ravijnjaar 2026. En nu is het dan zo ver. We moeten de begroting opmaken voor het jaar, de Perspectiefnota 2026 die start, waarin het college voorstellen doet op richting te geven om te komen tot een sluitende begroting in 2029. We zijn gedwongen door het Rijk omdat deze geen extra middelen ter beschikking stelt. We moeten dus wel bezuinigen. Er zijn wel signalen dat het Rijk gemeentes iets tegemoet komt. Maar hebben we op dat moment nog

niets, want er ligt nog helemaal niets. Onze opgave is 2,5 miljoen te bezuinigen. We hebben een grote algemene reserve en we moeten die inzetten, zo mogelijk als dat kan. In deze nota worden enkel vergelijkingen gemaakt met de budgetten van andere gemeenten. Een opvallende is wel dat Soest 2,5 miljoen minder aan uitkering krijgt dan vergelijkbare gemeenten. Zijn deze vergelijkingen wel reëel? Geen enkele gemeente is gelijk en dat maakt vergelijken ook erg lastig. Een andere vergelijking is de onroerendezaakbelasting. Die is lager dan andere gemeentes. Moeten we ons daaraan meten? Het college houdt zich aan het coalitieakkoord en doet geen voorstellen om deze te verhogen. Wel neemt ze een verhoging van 2,5% op voor het jaar 2027. Is dat wel correct? Of moeten we dat niet beter overlaten aan partijen die meedoen aan de verkiezingen om dit in hun partijprogramma op te nemen. Een goed onderwerp om dit met elkaar in de tweede termijn te bespreken. Onze fractie gaat akkoord met de geformuleerde leidende principes. Het coalitieakkoord blijft leidend en de maatschappelijke opgaven wonen, sociaal domein, energietransitie blijven een eerste prioriteit. Met de meeste specifieke uitgangspunten gaat Soest 2002 akkoord. Behoudens onze bedenkingen over de OZB. Vervolgens moeten de raad besluiten of we instemmen met de classificering en voorkeursvolgorde. Een opvallende is hierbij het zwembad, uitstel tot nieuwbouw tot na 2030 omdat acuut ingrijpen niet nodig is. Gezien de antwoorden in Teams klopt dit niet en moeten we nog veel onkosten maken en lopen risico's omdat alles verouderd is en wellicht vervangen moet worden. Doorschuiven naar 2029 is prima, want eerder is het zwembad toch niet in gebruik. Nog verder doorschuiven is naar onze mening niet verstandig. Toepassing van de profijtbeginsel is een goed instrument. We zouden ook bij verhoging van de marktgelden ook standplaatshouders betrekken wanneer de energielasten ook door de gemeente betaald worden. Voor het overige gaan we akkoord met deze perspectiefnota. Tot slot wensen wij het college veel wijsheid bij het opmaken van de kadernota. Dank u.

VOORZITTER: Dank u wel. Meneer Groothuis sprak namens de fractie van Soest2002, meneer Paauw namens de fractie van GGS.

DE HEER PAAUW (GGS): Voorzitter, het is goed dat wij als raad de gelegenheid krijgen om voorafgaand aan de kadernota richting te geven aan de begroting van 2026 en het meerjarenperspectief. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Dat is ons duidelijk. Gelukkig kunnen wij als gemeente Soest gebruik maken van onze reserves. Als raad hebben wij al keuzes gemaakt om de ruimte binnen de algemene middelen of algemene reserve maximaal in te zetten, waardoor de pijn enigszins kan worden gedempt. Wat nu van ons wordt gevraagd is instemmen met paragraaf vijf Leidende principes en uitgangspunten en paragraaf zes. Perspectief op structurele sluitende begroting. De meeste principes en uitgangspunten lijken ons logisch en kunnen we ondersteunen. Er is echter wel een aantal punten waar wij vraagtekens bij zetten omdat in de begroting van 2025 al is aangegeven welke richting we opgaan. Voorbeeld: op pagina zeven van de nota, paragraaf vijf, staat de vijfde bullit: in algemeenheid voor de meeste beleidsterreinen is verlaging van het ambitieniveau in beginsel een bespreekbare optie. Wij willen vooruitlopen op volgende beleidsterreinen, hiervan een uitzondering op beschouwen. Dienstverlening, veiligheid en wonen. Als het gaat om veiligheid vinden wij ook dat de natuurbrandbestrijding hierbij hoort. Deze, nu als een PM post aangemerkt, moeten wij echter wel rekening mee houden met de financiële consequenties in onze begroting, die ook al terug te vinden zijn in de begroting van 2025. Gezien de huidige droogte is het een voor de hand liggende keuze. Is onze mening. Daarnaast vragen we aandacht voor niet structureel geraamde beleid intensificeringskader 25. Dat gaat over een bedrag van ruim zeven ton. Met name de posten Wet Bibob, inboet bomen, continueren van de voorzieningen van de wijk, aanpak Smitsveen en uitvoering van de nota Sport en Bewegen. Voor onze fractie zijn dit posten die absoluut moeten doorgaan. OZB verhoging niet inboeken, is onze mening. In paragraaf vijf wordt aangegeven dat voor de jaren na 2026 de OZB verhoging het laatste redmiddel is gezien. Dat mag zo zijn, maar om nu al uit te gaan en rekening houdend met een verhoging van 2,5% vanaf 2026 vinden wij te voorbarig en willen wij overlaten aan de nieuwe raad. Laten we eerst starten met de

uitwerking van leidende principes en uitgangspunten. Met uitzondering voor de OZB verhoging. Die willen we niet nu al inboeken. Tot slot: onze fractie is teleurgesteld over het ambitieniveau over klimaat en energie en de verkeersveiligheid/ fietsbeleid. Hoe klein ook, naar beneden bijgesteld. De uitwerking kunnen we pas definitief beoordelen bij de behandeling van de begroting en de meerjarenperspectief. Daarom beschouwen wij deze perspectiefnota 2026 als een tussenrapportage en niet meer dan dat. Dat was onze bijdrage. Dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel meneer Paul. U sprak namens de fractie van GGS, meneer Baks namens de fractie van Burgerbelangen.

DE HEER BAKS (BURGERBELANGEN): Voorzitter, allereerst onze dank aan het college dat u samen met de organisatie ons een doorkijk hebt willen geven. In de financiële gevolgen voor de komende jaren en de mogelijke keuze oplossingen aan ons voorlegt. Terug in Nederland keek ik vanmorgen als eerste het journaal en zag een foto van Jan van Zanen. Het item dat 22 VVD burgemeesters een brief naar de VVD fractievoorzitter hadden gestuurd, mevrouw Yesilgöz, over de ingrijpende gevolgen van de korting op het gemeentefonds en de uitwerking daarvan op bijna alle gemeenten. Wij nemen aan, voorzitter, dat u bij die 22 burgemeesters hoort. Als u niet behoorde tot die 22 VVD burgemeesters, wilt u ons dan aangeven wat u heeft bewogen om het niet te doen? In grote lijnen kunnen we ons vinden in wat in de perspectiefnota staat. Wat ons betreft schetst u een helder beeld. De genoemde principes en uitgangspunten zijn in lijn met het coalitieakkoord. Wij kunnen instemmen met paragraaf vijf, met een uitzondering op de mogelijke OZB verhoging vanaf 2027. Net als u zien wij die verhoging als een laatste redmiddel, die we dus als laatste ook moeten gebruiken. En wij vinden dat, precies zoals ook door GGS werd aangedragen, hierover dan een nieuwe raad na de verkiezingen van 26 dient te beslissen. Bij paragraaf zes, die een uitwerking geeft van paragraaf vijf, een tweetal opmerkingen. Voor de OZB verhoging, verwijs ik naar wat ik net zei bij paragraaf vijf en wat betreft uitstel van de bouw van het zwembad tot na 2030. Of vind ik ook deze uitwerking het ondersteunen waard? Met de opmerking daarbij dat het ook past in de lijn van een raad die gekozen wordt in 2026 daar op het gemak over te laten beslissen. Tot zover mijn opmerking. Voorzitter. Ik hou het maar kort vandaag.

VOORZITTER: Dank u wel. Meneer Baks sprak namens Burgerbelangen, meneer Stormbroek namens de fractie van POS.

DE HEER STORMBROEK (POS): Dank u wel, voorzitter. Vandaag bespreken we de perspectiefnota. Een nota die in veel opzichten doet wat het woord belooft. Ze schetst een perspectief, een toekomst met een weg die door ravijnen kronkelt, zwembaden passeert, her en der ombuigt en uitputtend is. Kortom een lijdensweg langs leidende principes als we niet oppassen voor het ravijn. Ja, dat werpt zijn schaduw vooruit. En zoals het ernaar uitziet, moeten we er dwars doorheen. Hoewel het coalitieakkoord voor ons geen leidend principe is, kunnen wij ons als POS wel vinden in de uitgangspunten en principes die het college formuleert. Inwoner centraal. Kwetsbaar. Ontzien. Prioriteit voor wonen en sociaal domein. Pas bezuinigen of aan de OZB draaien als andere stappen zijn gezet. Daar kun je ook bijna niet op tegen zijn. We begrijpen ook dat er op korte termijn financiële ruimte is, onder andere via de algemene reserve. Maar structurele tekorten los je niet op met incidenteel geld. Voor POS is het helder. Wat ons betreft komt er geen OZB verhoging, ook niet na 2026. We zitten als raad namelijk met de gevolgen van landelijk beleid, of beter gezegd het uitblijven ervan. En dan is het niet rechtvaardig om Soester huiseigenaren, van wie velen een normaal inkomen hebben en niet in een villa wonen, te vragen die rekening te betalen. En een mogelijke tariefsverhoging van 18% is wat ons betreft onacceptabel. Dat is niet de inwoners centraal stellen. De lasten stijgen al genoeg en als het Rijk zijn deel niet doet, moeten we serieus overwegen om zaken maar terug te geven. Wat ook schuurt met hetzelfde principe is het voorstel om te korten op het budget voor inwonersinitiatieven. We zagen dit eerder al bij de najaarsnota en nu opnieuw. Terwijl uit peilingen blijkt dat inwoners juist vinden dat de gemeente onvoldoende betrokken is bij buurtinitiatieven, zegt u. We blijven maatschappelijke

initiatieven ondersteunen via een breed budget. Maar we schaffen wel het potje af dat er specifiek voor bedoeld is. Dat voelt wat tegenstrijdig. Wat ons betreft kijkt u eerst naar waar het huidige budget niet goed wordt benut. Verbeter de communicatie, stimuleer gebruik en maak toekenning eenvoudiger. Want veel mensen verzuipen in formulieren en voorwaarden. Dus gooi het kind niet met het badwater weg. Over badwater gesproken. Zwembadwater om precies te zijn. De oordeelsvormende vergadering over het zwembad staat volgende week geagendeerd. Wij vinden het niet verstandig om daar nu al een klap op te geven. Het is een forse investering met structurele gevolgen op het moment dat onze financiële positie nog onzeker is. Daarom pleiten wij ervoor om het besluit uit te stellen tot na de verkiezingen van maart 2026. Dan is er hopelijk meer duidelijkheid over het gemeentefonds en kan een nieuwe raad en nieuw college daar een besluit over nemen. Over paragraaf vier nog kort: de vergelijking met andere gemeentes moet scherper. Ook richting de kadernota. Ja, er wordt gesteld dat Soest 12,5 miljoen minder krijgt uit het gemeentefonds dan gemiddeld. Maar dat is niet het hele verhaal natuurlijk, want Soest heeft minder bijstandsontvangers, minder lage inkomens, minder meerkernigheit. En daarbij is de groep gemeentes waarmee wordt vergeleken ook wel erg breed. Vergelijken is goed, maar wel met de juiste context erbij. En over context gesproken, er wordt gesproken over maatschappelijk rendement op de lange termijn. Wat bedoelen we daar nou mee? Hoe meet je dat? In paragraaf zes wordt gesproken over het verhogen van kostendekkendheid van leges, huur en heffingen. Best logisch, maar we willen wel in de kadernota meer inzicht in de gevolgen ervan. Wat betekent het voor sportverenigingen als bijvoorbeeld de zaalhuur stijgt? Wat betekent dat voor gezinnen die willen sporten, maar niet meer kunnen betalen straks? En wat als de marktleges inderdaad ook stijgen. Is dat dan het definitieve einde van de markten en van de straat? We willen in de kadernota graag terugzien wat de maatschappelijke effecten zijn richting de begroting. Voorzitter, de weg die voor ons ligt is geen rechte lijn. Hij kronkelt door ravijnen, over hobbelige paden, door financiële mist. En juist dan is het een uitdaging om koers te houden. Voor POS betekent dat oog houden voor de menselijke maat. Ruimte voor initiatief. Keuzes die passen bij wie wij zijn en de rekening niet bij onze inwoners neerleggen. Met gezond verstand zou je eigenlijk willen zeggen: We nemen niet de weg door het ravijn, maar de afslag naar Den Haag zodat Den Haag eindelijk gaat doen wat het moet doen. Betalen. Wellicht. Voorzitter, collega Baks heeft het al gezegd dat u zich kunt aansluiten bij de andere VVD burgemeesters. In de brief die naar partijleider Dilan Yesilgöz is gegaan op initiatief van meneer Van Zanen. Voorzitter, dit was het, de perspectiefnota. Namens ons dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel, meneer Stormbroek. U sprak namens de fractie van POS, meneer Witlox, fractie van de Partij van de Arbeid.

DE HEER WITLOX (PVDA): Vanavond bespreken wij in de raad een nieuw fenomeen de perspectiefnota. Mede ingegeven en noodzakelijk door forse bezuinigingen die alle gemeenten door het kabinet zijn opgelegd. Ik kom daar straks op terug. De raad is gevraagd om in te stemmen met een aantal uitgangspunten om op termijn die begroting toch sluitend te krijgen. Ik wil beginnen met de voor de Partij van de Arbeid belangrijkste uitgangspunten. Allereerst is voor ons ook nog steeds het coalitieakkoord leidend. En dan volgt voor de Partij van de Arbeid een hele belangrijke, namelijk we ontzien de meest kwetsbare inwoners. En ook de volgende telt voor ons zwaar: onze inwoners staan centraal. Er wordt ons gevraagd wat we vinden van de suggesties voor tekort reductie. Zeg maar gewoon bezuinigingen. De eerste suggestie is opschonen. En daarbij vinden we het bezuinigen op inwoners initiatieven, het gaat om € 40.000, niet zo'n goed idee. En de kanttekeningen daarbij? Die worden door het college zelf al aangegeven. Onderbesteding betekent niet dat er geen behoefte aan is. Het kan ook zo zijn dat de drempels te hoog zijn, de criteria te streng, de regeling niet bekend genoeg. En dan een grote: uitstel van het zwembad met een jaar. Dat lijkt interessant, maar is het niet. We hebben twee weken geleden nog van de wethouder gehoord dat uitstel met een jaar extra onderhoud vraagt van vier ton. Dan is die vier ton weggegooid geld als de nieuwbouw met een jaar wordt uitgesteld. De tweede suggestie is besparen. En we plaatsen een kanttekening bij het volledig afromen van het innovatie budget

voor vier jaar, in totaal om 1.1 miljoen. Deels omdat het onderbenut wordt, maar deels ook omdat de gemeentelijke organisatie niet in staat is om initiatieven te stimuleren en faciliteren. Dan het niet meer compenseren van de extra middelen van het Rijk voor de Wmo. Die middelen zijn gegeven voor de toenemende vergrijzing van onze inwoners en het in staat stellen langer thuis te blijven wonen. De Partij van de Arbeid vindt die bezuiniging een zorgelijke en risicovolle ontwikkeling en is er geen voorstander van. In vier jaar tijd gaat het hier om een bezuiniging van 1 miljoen. De derde suggestie de toepassing van het profijtbeginsel, de verhoging van kostendekkendheid van onze eigendommen, ons vastgoed dus door marktconforme prijzen in huur te berekenen, vinden we een lastige. Dat gaat toch ten koste van bijvoorbeeld onze verenigingen, de bibliotheek, de volkstuinen. En als we dan vervolgens de subsidie gaan verhogen, schieten we er niets mee op en zorgt het alleen maar voor veel onrust. Ook dat gaat in die vier jaar om bijna een half miljoen. Een relatief kleine, al eerder genoemde, die wel veel consequenties heeft: De verhoging van de markt gelden met 20.000 door de energie in rekening te brengen. Maar die energiekosten zitten toch al in de standplaats van de marktkramen, de bloemenstal en de viskraam. Ik heb het vanochtend nog een keer nagevraagd. Die zitten al in hun tarieven en de markt heeft het al moeilijk. Kramen verdwijnen en de extra kosten dus de hogere prijzen treffen de gewone Soester. Overigens vinden wij de inkomsten uit reclameborden met een ton wel een goed voorstel. En dan de suggestie voor bezuinigingen. Alsof de besparingen geen bezuinigingen waren. Een hele grote is de bezuiniging op de omgevingsprogramma's en het temporiseren van de structurele uitgaven voor de omgevingsprogramma's lijkt ons nou niet zo'n goed idee. We zijn net met die programma's begonnen en het gaat om inzet van medewerkers die moeilijk te vinden zijn en het lijkt niet verstandig om daar op voorhand op te bezuinigen. Ja, en dan komt ie. De bezuiniging op de bovenwettelijke taken bij het sociaal domein. Op bladzijde twaalf en dertien staan ze opgesomd. En niet eens allemaal. Ik noem er enkele. En ja, daar is die weer, de kinderboerderij. Maar ook project maaltijdvoorziening, de buurtsportcoaches, de minimaregelingen. Die keuzes kunnen onze meest kwetsbare inwoners raken, zo merkt het college zelf op. En dat is in strijd met het eerder genoemde uitgangspunt: We ontzien de meest kwetsbare inwoners. De Partij van de Arbeid heeft de volgende suggestie: Beschouw deze bezuinigingen als het laatste redmiddel. Er is immers nog een redmiddel. Dus wat de Partij van de Arbeid betreft, niet het laatste, want dat heb ik net genoemd. Het college heeft zelf nog de verhoging van de OZB aangegeven vanaf 2027, dus na deze coalitieperiode. En het college rekent uit dat een OZB verhoging van € 8 per jaar voor een huis van vijf ton in drie jaar zo'n eens 6 miljoen oplevert. Genoeg om het laatste redmiddel, de bezuiniging op het sociaal domein, niet in te hoeven zetten. Dan wil ik tenslotte nog even terugkomen op waarom we dit allemaal moeten doen. De bezuiniging vanuit het kabinet op alle gemeenten. En dan wil ik een beroep doen op de partij die mede verantwoordelijk is voor dit landelijk beleid en deze bezuiniging. Ja, ik kijk naar rechts. En kijk ook een beetje naar links omdat ik gehoord heb dat die burgemeesters daar vanochtend ook een brief hebben gestuurd. Ik ben benieuwd naar het antwoord. Maar een beroep op de VVD om landelijk aan te dringen deze bezuinigingen terug te draaien. Dat is ook gelukt door de druk van lokale bestuurders bij het vuurwerkverbod. En we gaan ervan uit dat het ook hier gaat lukken en onze inwoners veel ellende bespaart. Dank u voor uw aandacht.

VOORZITTER: Dank u wel meneer Witlox. U sprak namens de fractie van de Partij van de Arbeid, mevrouw Suijkerbuijk namens de partij van GroenLinks.

MEVROUW SUIJKERBUIJK (GL): Dank u wel, voorzitter. Voor GroenLinks zijn leidende principes alleen niet genoeg. Het gaat om keuzes die daaruit volgen. En als we kijken naar deze nota, dan rijst nogal snel de vraag voor welke inwoners wordt hier eigenlijk beleid gemaakt? Als één van de eerste prioriteiten wordt onder andere het sociaal domein genoemd en dat er primair gericht wordt op maatschappelijk rendement op lange termijn. Fantastisch! Investeren in de zorg in preventie is op lange termijn de financiële en natuurlijk ook sociaal een verstandige keuze. En Soest geeft al 4,6 miljoen minder uit aan sociaal domein dan vergelijkbare gemeentes. Maar ondanks dit en het leidende principe komen bijna alle nieuwe besparingen uit deze sector. Dit terwijl andere

beleidsterreinen zoals openbare ruimte en veiligheid worden ontzien. De opmerking dat goedkoop hier duurkoop is, schiet dan wel een beetje in het verkeerde keelgat. Want waarom zien wij bij wegen wel in dat op lange termijn het uitstel van onderhoud alleen maar meer geld gaat kosten? Maar zien wij dit niet in als het om onze eigen inwoners gaat? Dan rijst toch de vraag op voor welke inwoners staat u centraal? College en coalitiepartijen, wie wilt u als leidend principe hier nou voorop zetten? Een ander uitgangspunt is de sociale basisinfrastructuur zoveel mogelijk ontzien. Waarom noemen we het nog een sociale basisinfrastructuur als u niet het als allerlaatste redmiddel ziet waarop u gaat bezuinigen? Want deze coalitiepartijen hebben ontzettend duidelijk gemaakt waar ze wel op willen bezuinigen en waar ze vooral niet op willen bezuinigen. Als allerlaatste redmiddel is de OZB verhoging heilig verklaard dat deze vooral niet gaat gebeuren en niet alleen tot 2026, maar ook voor daarna. Het is toch schrijnend dat deze partijen kunnen voorstellen dat als allerlaatste redmiddel onze huiseigenaren moeten worden ondersteund en niet de sociale basisinfrastructuur. Niet de jeugdzorg, niet het wegonderhoud.. Terwijl hen naar vermogen laten bijdragen een groter deel van de last legt bij de smallere schouders, het ontlasten van de bezitters en daarmee het beboeten van de niet bezitters. Terwijl huiseigenaren achterover kunnen zitten en gerustgesteld zijn dat ze financieel een meer dan uitstekend rendement halen op het object waar ze ondertussen ook nog lekker in kunnen wonen. Soest heeft relatief lage OZB en gemeentelijke lasten en volgens ons is er geen rationele reden om de OZB niet al in 2026 te verhogen. Dus bij deze roep ik mijn collega's op die zich hebben uitgesproken tegen de OZB verhoging en in het bijzonder alle coalitiepartijen. Wat is uw rationele redenering dat de OZB verhoging niet zou moeten plaatsvinden, buiten ‘Het staat toevallig in het coalitieakkoord’, want wij staan hier ook om onze keuzes te verdedigen, dus ik hoor het graag van u. Want deze keuzes heeft invloed op onze meest kwetsbare inwoners, zoals in de nota zelf al wordt geconstateerd, met mogelijkheid op bezuiniging van onder andere SWOS, jeugdbeleid, welzijn en inderdaad alweer de kinderboerderij. Het gaat om € 8 per jaar. En dan zelf ook nog een kleine bezuiniging op het gebied van klimaat, energie en verkeersveiligheid. Hoe is het afschalen van klimaatdoelen, richten op maatschappelijk rendement voor de lange termijn? En hoe is het bezuinigen op verkeersveiligheid, het opkomen voor kwetsbare inwoners. Want het zijn allebei leidende principes uit deze nota. Het is de kwetsbare voetganger/ fietser die onder dit lijdt en niet de veilige autorijders. Voor welk belang komen wij hier met deze nota op? En ook hier ben ik erg benieuwd hoe mijn sociale medepartijen denken over het korten op verkeersveiligheid. Tegelijkertijd zijn wij verbaasd dat na jaren achter elkaar miljoenen over te houden, er in deze nota bij onderuitputting slechts één ton gevonden wordt. Over alleen al 2024. Dan lijkt het erop dat wij zo'n 10 miljoen overhouden. Zouden er niet veel meer mogelijkheden moeten zijn tot opschoning? In de nota zelf staat De verwachting is dat de reserves weer extra zullen toenemen. Zijn wij niet nu aan het bezuinigen om aan het eind van elk jaar weer opnieuw miljoenen over te houden? Er werd mij gevraagd reflectie te geven namens GroenLinks en de vraag en zorg blijft voorop staan. Voor welke inwoners komt dit college en deze coalitiepartijen op? Zoals het er nu naar uitziet, kiest het college vooral voor de belangen van de gevestigde orde. Mensen met bezit met zekerheid die veilig in een auto zitten en daarbij niet voor hen die dit niet hebben en al helemaal niet voor hen die de extra steun nodig hebben. Dit streeft af van de begroting van de bezitters. Wij willen een perspectiefnota voor de proletariaat en daar reken ik mijzelf en Joost van Soest van Soest2002 hier ook onder. Want ook Joost van Soest fietst nog door Soest heen en is nog steeds op zoek naar een koopwoning. Dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Suijkerbuijk. U sprak namens de fractie van GroenLinks, meneer Lobbes, VVD.

DE HEER LOBBES (VVD): Dank, voorzitter. Ja, het is een bijzondere avond, want ik had nog geen woord gezegd. maar iedereen heeft de naam van mijn partij al bijna genoemd. Fantastisch dus. No such thing as bad publicity.

DE HEER BAKS (BURGERBELANGEN): Voorzitter. Maar even vragen of meneer Joost dat wil vertalen in het Nederlands.

DE HEER LOBBES (VVD): Bedankt voor de reclame meneer Baks.

DE HEER BAKS (BURGERBELANGEN): Graag gedaan, meneer Lobbes!

DE HEER LOBBES (VVD): En een van de belangrijkste financiële beslissingen die u in uw leven kunt nemen is of u huurt of een huis gaat kopen, een woning gaat kopen. Als je huurt, betaal je dertig jaar lang een fors bedrag per maand en heb je aan het einde van de rit wat je aan het begin ook al had, namelijk niets. Als je besluit een huis te kopen en je lost netjes de hypotheek af in dertig jaar, dan heb je aan het einde van die dertig jaar een huis. Heb je vermogen opgebouwd, heb je een activa op de persoonlijke balans, heb je een onroerende zaak en het vermogen. Dat kun je dan vervolgens weer doorgeven aan volgende generaties of je kunt dat zelf opnemen en investeren. Je kunt daar dingen van kopen. Dat is goed voor de economie, voor de ondernemers, voor het bedrijfsleven. Je kunt het ook schenken aan goede doelen, dus je kan van alles doen met dat vermogen. Kortom koop een huis. Dat levert welvaart, geluk en voorspoed voor de hele maatschappij. Zou je denken dat de overheid dit goede gedrag van mensen beloont? Nou, het tegendeel is waar. De overheid straft eigenlijk inwoners voor dit goede gedrag middels, U voelt m al aankomen, de onroerend zaakbelasting. Maar verplaatst u zich nou ook eens in het perspectief van de inwoner? We hebben het nu over een perspectiefnota, maar verplaatst u zich nu eens in het perspectief van de inwoner. Die is de afgelopen jaren geconfronteerd met enorme stijgingen van de energieprijzen van de energiekosten, onder andere door de Oekraïne oorlog. Die is geconfronteerd met gigantische inflatie als je naar de supermarkt gaat. Het is gewoon echt geen pretje meer als je moet afrekenen en dan kom je thuis en dan blijkt ook die verpakking nog eens kleiner geworden te zijn. Afvalstoffenheffing gierend door het dak gegaan in deze gemeente. Er stond een tijdje geleden een overzichtje. Op Telegraaf.nl kon je die stijgingen zien van al die gemeenten. Soest was diep donkerrood. En dan daar ook nog eens verhoging van de OZB belasting bovenop gooien. Ja, u kunt zeggen het is maar € 8, maar dit is echt death by a thousand paper cuts. Het is en en en en. Dus ik vind dat echt te makkelijk. Verplaatst u zich eens in het perspectief van de inwoner, voorzitter.

VOORZITTER: Meneer Baks.

DE HEER BAKS (BURGERBELANGEN): Ik zou via u aan meneer Lobbes willen vragen of dat u zijn laatste Engelse opmerking ook voor mij in het Nederlands wil vertalen. Ja, de week van dialect is later dit jaar meneer Lobbes.

DE HEER LOBBES (VVD): Dood door duizend kleine sneetjes papier. Het is een oud gezegde, ik geloof Chinees, oorspronkelijk zelfs. Wij zijn dus niet voor een OZB verhoging, maar dat had u misschien al een beetje begrepen uit mijn verhaal. Maar u kent de VVD natuurlijk als een constructieve partij. Wij denken in oplossingen. Het glas is halfvol, dus wij willen ook u als raad perspectief bieden. Perspectief op een prachtig amendement. Een amendement waarin we de optie van OZB verhoging schrappen uit deze perspectiefnota, ook wel het amendement Control f delete. Een bijkomend voordeel van het schrappen van deze optie is ook dat je de ambtelijke organisatie en het college echt dwingt om tot het uiterste te gaan met die eerdere vijf stappen. Als je namelijk weet dat er een easy escape is, dat er een makkelijke uitweg is, meneer Baks, dan ben je net even minder geneigd om hard je best te doen om die eerdere opties maximaal uit te nutten. Dus geen easy escape, geen easy fallback, geen makkelijke uitweg. Dan het zwembad. Na een aantal partijen die dat al genoemd hebben. Wij zijn er als fractie ook nog niet helemaal uit want we zien dat we als we wat later investeren in dat zwembad, dat het 500K per jaar oplevert. In de begroting en in de nota staat letterlijk het zwembad is veertig jaar lang goed onderhouden en acuut ingrijpen is niet noodzakelijk. Nogmaals, we gaan hier nog over in debat over dit onderwerp, dus ik ga me er nu niet al te duidelijk over uitspreken, maar als fractie zijn wij hier nog niet uit. Dat wil ik wel alvast aangeven. Conclusie dit is een hartstikke mooie perspectiefnota. Ook fijn dat er echt veel

posten gevonden zijn waar toch op bespaard kan worden. Het is echt een nota met perspectief in die zin. Wij kunnen ook zeker instemmen met de in paragraaf vijf geformuleerde specifieke uitgangspunten. Wij kunnen ook instemmen met de in paragraaf zes voorgestelde classificering en de voorkeursvolgorde. Dus die prioritering vinden wij ook correct, mits we die optie van OZB verhoging schrappen. En daarvoor zullen wij u perspectief bieden op een mooi amendement.

VOORZITTER: Dank u wel meneer Lobbes. U sprak namens de VVD, mevrouw Walraven namens de ChristenUnie SGP.

MEVROUW WALRAVEN (CU-SGP): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik moet wel even bijkomen over de hele referaat over de OZB. En nou ja, ik eindig even. Ik begin even met waar ik zou eindigen. Over dat de OZB wat ons betreft bespreekbaar is en het liefst ook nu, zodat het duidelijkheid geeft en dat het straks niet een verkiezingsitem gaat worden, want die zijn nu al begonnen blijkbaar. Maar dank u wel. Allereerst wil ik het college bedanken voor deze perspectiefnota. Hierdoor kunnen wij als raad nog richting meegeven voor de kadernota. Ik wil hierbij onze opmerkingen benoemen bij deze nota. In paragraaf vijf staan de leidende principes en daar kunnen wij als fractie mee instemmen. Alleen bij paragraaf zes hebben wij nog wel wat opmerkingen. Wij zien onder het kopje Opschonen en bezuinigen dat u het zwembad benoemt om eventueel de bouw uit te gaan stellen. Dit vinden wij een bijzondere move omdat we net twee weken geleden een voorstel hebben besproken over de nieuwbouw van het zwembad en wij krijgen als fractie hierover nu verschillende signalen. Aan de ene kant enthousiasme om voor nieuwbouw te gaan voor het zwembad en nu lezen we dat we nog wel voort kunnen met dit zwembad en wordt er een voorstel gedaan om dat uit te stellen tot na 2030. Wij zijn dus eigenlijk wel in verwarring hierover. Bij het bezuinigen, vanavond al eerder genoemd, lezen we ook dat u denkt over een taakstelling voor het sociaal domein van € 250.000 vanaf 2027. Hier zijn wij wel van geschrokken en wel om de volgende reden. We lezen bij de leidende principes dat onze inwoners centraal staan en dat we onze meest kwetsbare inwoners ontzien. En bij de uitgangspunten letten we op onze sociale basisinfrastructuur die we zo veel mogelijk willen ontzien? Wij kunnen dit niet helemaal rijmen met deze taakstelling. Op pagina negen staat dat er een onderuitputting is van de innovatie budgetten voor het sociaal domein van € 200.000 en dit bedrag gaat terug naar het in de begroting gereserveerde bedrag voor maatschappelijke opgaven. Te benutten voor kansrijke initiatieven. En dit zou terug te vinden zijn in paragraaf zeven. Wij hebben dit helaas niet kunnen vinden. Een vraag die bij ons opkwam: kan deze twee ton euro van de onderuitputting van sociaal domein gewoon niet terugvloeien naar het sociaal domein. Dan blijft er eventueel bijvoorbeeld nog een taakstelling van € 50.000 over. Want u geeft ook aan, collega Suijkerbuijk heeft het ook al genoemd, dat er op onderhoud in de openbare ruimte, groen en wegen wordt er niet bezuinigd, want goedkoop is duurkoop en daar zijn we het met u eens. Maar des te meer vinden wij het niet oké om te gaan bezuinigen op het sociaal domein waar we onze kwetsbare inwoners mee gaan raken. We hebben juist de afgelopen jaren ingezet op de preventie en daar zien we nu langzaam de eerste resultaten van. En als dit doorgaat, gaan we weer stappen terugnemen en laten we deze kwetsbare inwoners in de steek. Wat ons betreft is dit hier ook van toepassing. Goedkoop is duurkoop. Wij roepen op om wel te blijven investeren in de bovenwettelijke taken. Als voorbeeld hiervoor zien wij het belangrijke werk in de preventie in het jeugdwerk. Mocht dit wegvallen dan zullen er nog meer jongeren terecht komen in de dure specialistische zorg en dit wilden we juist voorkomen. Tot zover, de OZB had ik genoemd. Dank u wel, voorzitter.

VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Walraven- van Dam, namens de fractie van de ChristenUnie-SGP, mevrouw Welschen. D66.

MEVROUW WELSCHEN (D66): Dank u wel voorzitter. En dank inderdaad voor de perspectiefnota. Wij zijn er heel blij mee en vooral met de pro-activiteit ervan. En dat er nog veel onduidelijk is en uitgezocht moet worden dat klopt, maar het is ook een perspectiefnota en de afgelopen jaren is dat

onduidelijkheid en vage pm posten nog in de begroting dus zijn we ervan overtuigd dat die dan nu wat meer to the point zal zijn. En dat wordt ook interessant, want in tijden van schaarste worden visies echt belangrijk en die gaan er dan toe doen, want dan moeten er keuzes gemaakt worden. En zo hebben we ook naar dit stuk gekeken. Voor ons de leidende principes hebben eigenlijk een vraag. De lijn en principes staan genoemd. Maar zit daar een volledige volgorde in van relevantie? Want als dat het geval is, vinden wij het vreemd dat een coalitieakkoord wat in principe nog elf maanden duurt, leidend is voor zulke keuzes. Voor ons zou het investeren in maatschappelijk rendement het belangrijkste principe zijn. Maar die vraag leg ik dan even bij de wethouder neer. Ja, de OZB is natuurlijk al genoemd en ik heb een aantal weken geleden al de yell cadeau gedaan aan mijn heren aan de rechterkant. Olé olé, kom niet aan onze OZB. Hij is heel erg toepasselijk. We vinden hem lastig, want inderdaad, er zijn dit jaar een aantal verhogingen in de woonlasten doorgevoerd, dus je gunt inwoners ook eventjes een pauze daarvan. Aan de andere kant lees je eigenlijk dat die onvermijdelijk is en schuiven we hem dan door naar het volgende college, die vervolgens die onaangename taak krijgt. Tenzij ik de VVD daar weer in zit, dan mogen ze daar zichzelf heel erg hard voor gaan maken. Dus we vinden wel lastig. We gunnen inderdaad onze inwoners de rust in dit jaar. Maar ja, wat doe je dan volgend jaar? Wat waar we heel blij mee zijn, bij de perspectiefnota, is dat het kijken naar ombuigingen of besparingen niet pas begint bij het einde van het perceelgrens, maar dat er ook intern wordt gekeken. En wij zouden dan heel graag mee willen geven dat inhuur externen gewoon gebudgetteerd wordt. Want ook dat leidt tot scherpe keuzes en scherpe onderhandelingen in plaats van noodgrepen als er niks of niemand meer te vinden is. Dus we horen graag of dat een optie is. Ik zou ook kort nog heel erg willen reageren op wat de heer Lobbes net zei over de beslissing om een huis te kopen. Voor heel veel mensen is dat geen beslissing. Voor heel veel mensen is dat geen optie en ik heb de beslissing wel kunnen maken. En ik snap het riedeltje van het opbouwen van vermogen, maar niet iedereen heeft die keuze en dat moeten we mee in overweging nemen als we hiernaar kijken. En met de stijging van de huizenprijs op dit moment of de WOZ waardes… Ik weet niet hoe hard u af en toe schrikt. Als je op Funda kijkt is OZB toch ook een relatief begrip, want het is een percentage. Laten we het ook niet vergeten. Tenslotte wil ik nog even reageren.

VOORZITTER: Kijk even naar meneer Lobbes. Voordat u gaat interrumperen, doen we in de tweede ronde wat mij betreft meneer Lobbes. Dat hadden we met elkaar afgesproken.

MEVROUW WELSCHEN (D66): En POS vroeg om een scherpere analyse van de inkomsten van het gemeentefonds van de gemeente Soest. Ik zag de voorzitter subtiel nee schudden. Maar misschien dan juist wel heel goed om van beide kanten die analyse wat scherper neer te zetten. Is het inderdaad zo dat wij minder mensen in de bijstand hebben en daardoor minder geld krijgen? En als dat niet zo is, is het ook goed om dat te weten. Kortom, kort en krachtig, we zijn blij met het perspectief, de productiviteit en we zien ernaar uit naar de uitwerking daarvan in de begroting. Dank u wel.

VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Welschen sprak namens de fractie van D66. We hebben de eerste ronde gehad. Afgesproken dat we dan kort zouden schorsen, zodat u even kunt nadenken binnen uw eigen fracties om op elkaar te reflecteren. Wat mij betreft schorsen we tot 21.45u.

2. De fracties reageren op elkaar

VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Het is nu aan u om de uitdagingen om te zetten in reacties en debatten. Dus ik kijk ook al naar meneer Lobbes, want die heeft daar in ieder geval wat over. Zijn er nog anderen die zich al gelijk in deze eerste termijn melden of wacht u dit af en komt u dan daarna naar de microfoon? Meneer Lobbes, dan heeft u als eerste de microfoon.

DE HEER LOBBES (VVD): Ja, ik wilde graag nog even reageren op de opmerking van D66. Ook over torenhoge huizenprijzen. Ook met de heer Lucas had ik het daarnet nog even over. De prijzen zijn,

zoals economen weten, altijd het gevolg van vraag en aanbod. Als de vraag stijgt, stijgt de prijs. Als het aanbod stijgt, daalt de prijs. Hoe meer koopwoningen er dus op de markt komen, hoe lager prijzen zullen worden en hoe bereikbaarder koopwoningen dus ook voor mensen met een lager inkomen zullen worden. Dat hebben we zelfs vanmorgen nog in het nieuws kunnen lezen. Op RTL Nieuws stond een artikeltje over Q1 van dit jaar over de woningmarkt. Wat hij gedaan heeft. Nou, wat blijkt? Het wordt voor verhuurders, dus voor vastgoedbeleggers wordt het wat ongunstiger. Die houden minder geld over aan het verhuren van woningen. Dus die hebben in Q1 dit jaar best veel huurwoningen verkocht, dus op de koopmarkt gebracht. En het gevolg is dat voor het eerst sinds jaren de prijzen in het middensegment koop een beetje gedaald zijn in de eerste drie maanden. Gunstig voor al die woningzoekenden die graag willen kopen. En dit is een beetje hoe economie werkt. Als het aanbod stijgt, daalt de prijs. Dus wordt zo'n prachtige koopwoning toegankelijker voor mensen met een lager inkomen.

VOORZITTER: Ik zie mevrouw Welschen met een interruptie.

MEVROUW WELSCHEN (D66): Ja, en ik nodig de heer Lobbes van harte uit om in het onderwijs te komen werken. Dan kan hij daar economie komen geven. Kijken of je dan nog een koopwoning kunt veroorloven. Maar u heeft waarschijnlijk ook de krant gelezen dat dit kabinet het weer terug wil gaan draaien omdat er nu te veel huiseigenaren die twee of drie huizen hebben, waar ze dat kunnen verhuren in de studentensteden en daar goed geld op kunnen vangen, dat ze daar toch te weinig profijt van hebben dus. Het kabinet waar uw fractie ook of uw partij ook onderdeel van uitmaakt, wil die plannen weer gaan terugdraaien. Dus helaas.

VOORZITTER: Er zat geen vraag aan deze interruptie, maar een mening. Maar dat geeft niet, want ik geef nu het woord aan de heer Groothuis en daarna gaat mevrouw Suijkerbuijk en dan meneer Oh ja, nou wordt het leuk. Ja meneer Groothuis.

DE HEER GROOTHUIS (SOEST2002): Zoals ik in mijn bijdrage heb aangegeven, vinden wij de OZB, want dat wordt nu heel breed getrokken en een iets heel VVD standpunt wordt er even neergelegd tegenover een ander standpunt. Maar ik wil zeggen dat wat staat in ons verkiezingsprogramma en wat staat in ons coalitieakkoord: In ons programma staat geen OZB, in het coalitieakkoord geen OZB. Nou vind ik het een beetje voorbarig dat we wel al voorop gezet in de jaren na de verkiezingen de OZB verhogen. Ik vind dat mag voor alle politieke partijen een verkiezingsitem worden. We vinden het belangrijk dat de OZB wordt verhoogd. En dan ben ik het totaal niet met je eens over dat iedereen wel een huis kan kopen. Dat is dus klinkklare onzin, want dat is niet. Dat is absoluut niet het geval, dus ik wil daar even weg bij blijven. Maar ik wil dit standpunt van mij wel graag van u horen.

VOORZITTER: Dank u wel, meneer Groothuis. Dus ik zie een interruptie van mevrouw Suijkerbuijk, GroenLinks.

MEVROUW SUIJKERBUIJK (GL): Ja, ik dacht mevrouw Welschen die stelt de vraag wel. Supermooie inbreng over hoe op papier de huizenprijzen zich ontwikkelen, maar ik zie daar geen argument tegen OZB verhoging in. Het feit blijft dat afgelopen twaalf jaar de huizenprijzen meer dan verdubbeld zijn. Geen enkele investering die ik kan doen, gaat zo veel geld opleveren. En makkelijk vrij simpel, mevrouw Welschen maakte ook al de opmerking, als docent zijnde kan jij geen koopwoning betalen. Beter gezegd ik heb collega's. Twee docenten kunnen geen koopwoning betalen in Soest. Het is geen keus, zo simpel is het en is het zeer kort door de bocht en aanmatigend zelfs om dan te doen alsof we geen OZB moeten verhogen. Want ja, je koopt wel gewoon leuk op het moment dat het kan. Het kan niet en daar wil ik het voor nu bij laten, want tegen onjuistheden is weinig moeilijk tegenin te brengen.

VOORZITTER: Meneer Witlox, Partij van de Arbeid.

DE HEER WITLOX (PVDA): Dank u wel. Ik vroeg me af in wat voor realiteit de heer Lobbes zit eigenlijk door te spreken. De eerste woorden die hij zei waren: koop een huis. Ik denk dat je dat niet te hard moet roepen in deze gemeente, want heel veel mensen kunnen geen huis kopen. Dat is onmogelijk. Ik wil daar voorbeelden van geven, maar ik voel me er eigenlijk een beetje bezwaard dat ik daar iets over moet zeggen. En daarom wou ik vragen of de heer Lobbes ook onderschrijft een van de uitgangspunten en daar wil ik hem graag het antwoord op zeggen: Dat ontziet de meest kwetsbare inwoners. Is hij dat met mij eens? Ja of nee? Dan komt er nog iets. Want nu we het dan toch over de VVD hebben, deze bezuinigingen die komen door de VVD landelijk, die opgelegd zijn en onderschrijft hij ook wat de VVD burgemeesters in den lande en anderen zeggen dat hij zijn best gaat doen om die bezuinigingen van tafel te krijgen. Daar heb ik eigenlijk drie vragen voor hem en daar kom ik straks nog op een ander thema. Hier wou ik het even bij laten.

VOORZITTER: Mevrouw Welschen wil daar nog op ingaan. Dan gaan we daarna, denk ik, meneer Lobbes, die subject is, de gelegenheid geven om te beantwoorden. Mevrouw Welschen

MEVROUW WELSCHEN (D66): Nou, misschien eerst even meneer Lobbes. Dat lijkt me wel. Ik blijf wel even staan.

VOORZITTER: Meneer Lobbes. Bent u al zover? Hij hoort me in ieder geval niet. Oh ja, dat wel. U heeft het woord.

DE HEER LOBBES (VVD): Ja, ik krijg een aantal vragen. Ik vind het ook een mooi debat. Vanavond is dat allereerst hartstikke goed. Ja, prijzen zijn hoog. Klopt. Ik heb ook proberen uit te leggen dat komt door aanbod schaarste. Dus als je kijkt naar wat er de afgelopen tien jaar in Nederland is gebeurd. Er zijn ongeveer in tien jaar tijd 1 miljoen mensen bijgekomen, voornamelijk als gevolg van immigratie. En er kunnen relatief niet snel genoeg extra huizen worden gebouwd, onder andere door stikstof wetgeving en al dat soort zaken. Dus er is een discrepantie tussen de groei van de bevolking en de groei van de woningen. Gevolg. Prijzen. Huizenprijzen worden hoger. Ook dat is gewoon economie. Vraag en aanbod. Dan. Ja, ik neem natuurlijk zeer ter harte de oproep om ook landelijk mijn partij aan te spreken op meer geld naar gemeentes. Dus ik erken die oproep maar de wereld is wel een klein beetje veranderd de afgelopen jaren. Waar vroeger veiligheid een soort van gegeven was, verkeren wij nu in een soort fase. Ja, het is geen oorlog, zegt minister Brekelmans. Maar het is ook geen vrede meer. Eén ding is zeker, we kunnen minder terugvallen op onze bondgenoten in de VS. Dat is ook al genoemd door een aantal mensen, dus we zullen als Europa, als Nederland heel veel meer geld moeten gaan investeren in Defensie. Of we dat nou leuk vinden of niet. Als wij in vrijheid willen leven, zullen we dat moeten doen. Dat betekent dat er in de rijksbegroting miljarden extra gevonden moeten worden voor Defensie. U kunt vast een beetje rekenen. De kans dat er meer geld vanuit Den Haag naar Soest gaat komen, acht ik niet zo groot als de bijdrage van Den Haag aan bijvoorbeeld de NAVO en de investeringen in Defensie met miljarden omhoog moeten. Dus ik wil de oproep best doen. Sterker nog, ik heb recent nog met een aantal VVD Kamerleden in een bloemkool gezeten over dit onderwerp. Ik heb uitgelegd hoe ingewikkeld het voor lokale politici is om aan burgers te vertellen dat er bezuinigd moet worden. Maar de reacties van de Tweede Kamerleden van mijn partij waren wel zoals de reactie zoals ik die nu geef. We moeten als land heel veel meer in defensie gaan investeren. Dus de kans dat er meer geld naar gemeenten komt is niet zo heel groot.

VOORZITTER: Nou mevrouw Welschen en dan meneer Witlox.

MEVROUW WELSCHEN (D66): Ja, de coalitiepartijen hebben zelf al aangegeven dat OZB op dit moment geen onderwerp van gesprek is. Dus laten we alsjeblieft het gesprek niet laten kapen door het gesprek over OZB. Want zoals CDA al mooi aangaf, maar ook GroenLinks en eigenlijk nu

dankzij een inkoppertje van de heer Lobbes als het gaat over de veiligheid, dan is het des te belangrijker om met elkaar te investeren in de veiligheid, ook lokaal en in elkaar. Natuurlijk is het een belangrijk argument en natuurlijk staat de krant er vol van. Maar een belangrijk gespreksonderwerp volgens mij is het sociale kader waarin we met elkaar bewegen en hoe we dat zoveel mogelijk in deze lastige tijden overeind kunnen laten staan. Dus als er ooit weer meer geld komt vanuit Den Haag, dat we niet weer van onderaf moeten gaan beginnen en mijn voorstel zal zijn om elkaar daar wat meer op te bevragen in plaats van hier de hele avond over een favoriet onderwerp te praten. Dank u wel.

VOORZITTER: Dan kijk ik nog naar meneer Witlox en de oproep van mevrouw Welschen is duidelijk.

DE HEER WITLOX (PVDA): Ja, de heer Lobbes heeft het dan over de veiligheid, de situatie die veranderd is. Ik neem aan nou dat Musk en Trump, ik zou zo ook andere voorbeelden kunnen noemen, de wereld veranderd hebben. Maar deze bezuiniging die we als gemeente voor de kiezen kregen, dit ravijn, ja, dat was al in 2023 aangekondigd door het kabinet, dus daar wil ik het toch even los van zien. Maar ik heb nog geen antwoord gekregen op de vraag van of u nog onderschrijft het uitgangspunt van wij ontzien de meest kwetsbare inwoners.

VOORZITTER: Meneer Lobbes.

DE HEER LOBBES (VVD): Ja, u was natuurlijk zo onder de indruk van mijn economie. Lessen over vraag en aanbod dat u niet naar mijn laatste deel van mijn betoog hebt geluisterd. De prioritering zoals in paragraaf vijf en zes, die onderschrijf ik en die uitgangspunten onderschrijven we ook. Dus de uitgangspunten en de categorieën, die onderschrijven we volledig. We willen alleen dat dat laatste punt, die laatste optie die genoemd wordt, eruit gaat.

VOORZITTER: Ik zie nog een aantal andere mensen bij de interruptiemicrofoon en zullen we meneer Witlox deze laten afmaken. Ja, meneer Witlox.

DE HEER WITLOX (PVDA): Nou ja, de bovenste lijst. Daarin staat wat wij ontzien en daarna komt pas die prioritering van die vijf punten. En inderdaad, wij denken daar heel anders over. We hebben nog een allerlaatste en die heb ik net ook genoemd. Maar ik hoor u zeggen dat u inderdaad onderschrijft dat u als VVD fractie de meest kwetsbare inwoners ontziet. Dank u wel.

VOORZITTER: De bevestiging gevonden? Dan kijk ik naar meneer Lucas CDA.

DE HEER LUCAS (CDA): Voorzitter. Ik ga niet in debat met de heer Lobbes over economie, want dat verlies ik. Ik ben geen econoom. Ik wil alleen er wel op wijzen dat meer mensen gebruik maken van economen zoals de heer Trump en dat is niet heel erg goed uitgepakt. Verder vind ik, en dat bedoel ik niet heel erg vervelend, maar het komt misschien wel zo over. Als u mooie woorden schrijft in de perspectiefnota, dan vind ik dat u er ook consequenties aan moet verbinden. En dat is wat ik bedoeld heb met aan te geven politici die moeten het mooie verhaal kunnen vertellen. Daar zijn we altijd heel goed in. Ik heb in dit rondje hier net alleen maar mensen horen praten: We willen niet hier op bezuinigen, willen niet daarop bezuinigen. Wil je hier niet op bezuinigen en wil je dit niet doen? Dat vind ik allemaal prima, maar er is niemand die aangeeft waar dat dan uit betaald gaat worden. Ik heb in ieder geval wel aangegeven als ik het heb over we beschermen de meest kwetsbare inwoners wat we allemaal willen, dan heeft dat een consequentie. En dan moet je dus, wat de heer Witlox ook aangeeft, zeggen: dat betekent dat we dus dat op de allereerste plaats zetten, maar niet de OZB daarmee op de eerste plaats zetten, want dat is een beetje uw verhaal. En dat vind ik heel erg jammer. Want u zegt het één. U knikt nee, maar u weet niet eens wat ik daarmee wil aangeven. U wil ook de kwetsbaren beschermen, dat neem ik van u aan. Maar er zitten consequenties aan. En als u de consequentie daaraan

verbindt, maar nooit en te nimmer € 8 aan onze inwoners vragen, want dat durven wij niet aan. Als VVD vind ik prima, maar wees dan ook een man en zeg dat dan. Dank u.

VOORZITTER: Mevrouw Suijkerbuijk.

MEVROUW SUIJKERBUIJK (GL): Ik wil de heer Lucas vooral danken voor zijn inbreng. En het standpunt van de VVD is vrij duidelijk wat betreft de OZB. Maar ik had dus voor de andere drie coalitiepartijen nog de vraag openstaan. Wat is uw argumentatie om de OZB niet te verhogen, anders dan het staat in het coalitieakkoord? Als het goed is, is daar ooit een besluit over genomen. En er is een reden dat jullie hebben voorgestemd voor dit coalitieakkoord, waar dit onder andere in staat en waar we nu nog steeds in de huidige situatie ervoor kiest om dat te blijven ondersteunen. Dus van de andere drie partijen. Wat is daar uw redenatie achter?

VOORZITTER: Nou, er staat toevallig iemand achter de microfoon, meneer Paauw.

DE HEER PAAUW (GGS): Ik ben heel blij met de vraag. U moet zich realiseren, ik hoop dat GroenLinks dat ook doet, dat wij als coalitiepartij nu twee termijnen hebben meegemaakt en we hebben nog nooit zoveel OZB verhoogd. We hebben op een gegeven moment besluiten genomen. Op een gegeven moment, toen uiteindelijk als laatste redmiddel moest de begroting uh rondgemaakt worden en er werd gekeken van ja dan moeten we absoluut op een gegeven moment gaan kijken naar OZB verhogingen. Dat deed de partijen die toen de coalitie zijn, daar zat de VVD ook bij, pijn omdat zij dus een buitengewoon… We willen de kosten voor de inwoners naar buiten brengen. En wat wij vanavond zeggen: Oké, de volgorde die daar staat, hou dat aan. Maar ga eerst al die andere dingen uitkijken voordat je dus pas gaat kijken van we gaan het al meenemen, want het wordt nu ingeboekt. We vinden pas als allerlaatste redmiddel zou je functioneel de OZB kunnen gaan verhogen. En u moet ervan overtuigd zijn dat iedereen in deze raad echt de, zeg maar, de mensen die het moeilijk hebben in Soest dat die ondersteund moeten worden. Ja ook het sociaal domein: d'r zijn nu ingeboekt dat we bijvoorbeeld bij de abonnementsvoorziening drie ton meer inkomen gaan krijgen omdat de mensen die huishoudelijke hulpverlening niet meer voor een fooi krijgen in de maand, maar dan ook moeten bijdragen. Ik weet vanuit het verleden dan werd daar negen ton opgehaald. In Den Haag werd besloten we doen dat niet, we gaan naar abonnement, dus er zitten natuurlijk ook ruimtes daarin. En al die elementen moet je eerst allemaal uitzien voordat je een besluit kan nemen over hoe de OZB verhoging daar binnen te brengen. Ik hoop dat het in ieder geval u een beetje geruststelt dat wij zeggen van ga nou eerst al die andere dingen doen voordat je vooruitlopend al een OZB verhoging gaat inboeken.

VOORZITTER: Ik zag de heer Groothuis naar de microfoon spoeden. Daar was een uitdaging aan drie coalitiepartijen gedaan. Daarna meneer Witlox en dan mevrouw Welschen.

DE HEER GROOTHUIS (SOEST2002): Ja, ik vind deze avond alleen maar over OZB gaan. Dat vind ik een beetje erg jammer, want de Perspectiefnota heeft veel meer in zich als alleen die OZB. Maar ook het antwoord: ik wil zeggen ja, niet alleen in ons coalitieakkoord. Nogmaals, het staat ook in ons partijprogramma omschreven. Wij zullen in het nieuwe partijprogramma kijken van gaan we de OZB wel of niet verhogen? Dat zullen andere partijen ook doen en dan kan die nieuwe coalitie besluiten van wel of niet. Maar laten we a.u.b. dus over andere onderwerpen praten als de OZB. En met wat ik aangekaart heb, zou ik graag jullie mening lezen, ook over het zwembad, want dat is ook een duidelijke vraag. In de perspectiefnota: gaan we het in 2029 doen of stel het uit naar 2030. Mijn verhaal was van ja het kostte zeker uh in teams heb ik die vraag gesteld. Zeg duidelijk. Je gaat sowieso al vier ton kosten krijgen aan onderhoudskosten als je het uitstelt naar 2030. Met alle risico's van allerlei technische storingen. Storingen die er zijn waardoor het zwembad moet sluiten waar je de exploitant moet vergoeden. Er komen heel wat kosten bij te kijken, dus. Mijn mening is 2029 prima. Dan zijn alle voorbereidingen klaar en starten in 2029.

VOORZITTER: Dat is een nieuw onderwerp daarin. Maar ik ga toch eerst even de heer Witlox nog op het andere onderwerp en dan weet ik dat ook aan de wens van mevrouw Welschen wordt voorzien dan weer in te gaan op het onderwerp van de heer Groothuis. Ja hoor, u heeft nog een ander punt. Nou ja maakt ook niet uit. Meneer Witlox.

DE HEER WITLOX (PVDA): Dank u wel, voorzitter. Het antwoord aan mevrouw Suijkerbuijk over waarom wij nog steeds achter het coalitieakkoord staan. Wij zijn een betrouwbare coalitiepartner en bij coalitieonderhandelingen hoort datgene waar je een handtekening onder zet, dat de andere partijen daar ook gedurende de periode dat je die coalitie hebt op kunnen rekenen. Dus dat is het hele korte antwoord. Wij hebben ons wel degelijk kritisch uitgelaten over de periode na 2026, dat moge duidelijk zijn. Voor ons is het niet het laatste redmiddel, voor ons is het laatste redmiddel bezuinigen op het sociaal domein. Laat ik het maar even zo kort zeggen. Dus dat is het antwoord wat ik kan geven op uw vraag. Dank u.

VOORZITTER: Mevrouw Welschen.

MEVROUW WELSCHEN (D66): Ja, dank u wel. Ja, het ging inderdaad niet over reageren op het zwembad, want dat is nog een onderwerp wat inhoudelijk ook nog bij de raad voorligt. Dus dan gaan we eigenlijk in twee verschillende termijnen deze discussie voeren. Waar ik even op in wil haken is dat als het over sociaal domein gaat, als wordt gezegd de mensen die het zwaar hebben, maar het sociaal domein is natuurlijk veel breder. Het sociaal domein is datgene wat ons met elkaar bindt in de samenleving. Dus het gaat niet alleen maar over dat we mensen moeten helpen die het heel moeilijk hebben. Graag, maar het gaat over ons allemaal. En daar moeten heel voorzichtige keuzes in gemaakt worden die maken dat er niet meer kapot wordt gemaakt dan ons lief is, om het zo maar te zeggen. En ik denk dan maar, goed, dat is mijn stokpaardje, dus die gooien we er gewoon maar eventjes in, en die vraag heb ik ook gesteld mag ik niet aan de wethouder stellen maar dan maar aan u. Als we gewoon de externe inhuur binnen de gemeente budgetteren, met andere woorden er zit een grens aan hoeveel er aan uitgegeven mag worden, dus je weet al van tevoren hoeveel je daarop gaat besparen. Daar kun je ook weer wat geld binnenhalen. Nogmaals, ik noem hem al een paar jaar, elke keer een gevaarlijk punt, maar ik ben benieuwd hoe de rest daar naar kijkt, want volgens mij is dat een behoorlijke quick fix.

VOORZITTER: Mevrouw Walraven.

MEVROUW WALRAVEN (CU-SGP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde even reageren op meneer Groothuis over het zwembad. Ik wil daar toch wel een uitspraak over doen, omdat we met de fractie ook wel even gezeten hebben. En ik denk dat wij ook wel heel graag willen dat het zwembad gebouwd gaat worden. Zeker gezien de kosten die er anders aan bij komen en ook de zekerheid dat het gewoon goed gebeurt. En ik ga gelijk op mevrouw Welschen, ik sta hier nu toch. Daar kan ik helemaal in zijn over budgetteren voor externe inhuur. Dus ons heeft u mee daarin.

VOORZITTER: Meneer Paauw.

DE HEER PAAUW (GGS): Ja, dank u wel. Er wordt gevraagd over het zwembad. Daar praten we volgende week nog over. Het is eigenlijk alleen maar de systematiek die daar is. Als wij op een gegeven moment besluiten tot nieuwbouw en het gebouw is klaar in 2028 dan gaat een jaar later pas de kapitaallasten in. Dus waar praten we over? En dat wordt eigenlijk bedoeld met het half miljoen wat in wezen in de in de stukken staat. Dus ik concentreer me eigenlijk over het zwembad pas volgende week dat we daar een besluit over nemen.

VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga rondkijken of er. Ja, meneer Stormbroek.

DE HEER STORMBROEK (POS): Dank u wel, voorzitter. Ja, zwembaden. Heerlijk hè? U heeft het gezien. Wij zijn gek op zwemmen, dus. We hebben er ook met veel genoegen onze baantjes getrokken. Wat ook een beetje ingewikkeld is, is dat er wordt wel gezegd van we hebben het volgende week over het zwembad, maar het staat er nu ook al in deze perspectiefnota dus. We hebben het volgens mij ook nu over. We hebben ook aangegeven dat we eigenlijk wel wat zouden zien in het uitstel van de bouw van het zwembad. En inderdaad, over kapitaallasten, die komen allemaal later. En ook kosten voor onderhoud als je het uitstelt. Maar we hebben natuurlijk gewoon over ja, tussen achttien en 25 miljoen dat we uiteindelijk gaan investeren. Terwijl we het nu ook al hebben over ravijnjaar en financiële ravijn. Dus ik snap ook niet zo goed waarom we nu in de perspectiefnota het hebben over een zwembad wat uitgesteld kan worden terwijl we volgende week gaan hebben over een zwembad wat we al dan niet nieuw moeten bouwen. En over de externe inhuur. Ja, eens met mevrouw Welschen. Het ingewikkelde is aan de andere kant ook wel weer dat het best wel lastig is om gemeenteambtenaren te vinden. Schijnbaar om ze in dienst te nemen dus. Maar ja, zeker voorstander van een bovengrens voor het aantal externe inhuurders dus. Ja zeker.

VOORZITTER: Meneer Paauw.

DE HEER PAAUW (GGS): Ja even een vraagje aan meneer Stormbroek. Is de fractie van POS dan van mening dat we maar geen zwembad in dit dorp moeten hebben? Of we maar eventjes moeten uitstellen naar 2035 of zo?

DE HEER STORMBROEK (POS): Nee, meneer Paauw want u heeft gezien wij zijn gek op zwemmen, dus wij pleiten helemaal niet voor het schrappen van het zwembad in Soest. Wat we alleen zeggen het staat ook gewoon in het stuk in de perspectiefnota. Het is een overweging om de nieuwbouw van het zwembad, want daar zal het wel op aansturen, om dat uit te stellen. Nou, daar valt van alles voor te zeggen. Misschien dat het gemeentefonds toch uitkeert, want het is misschien ook meteen een vraag aan de heer Lobbes. Helemaal eens met het defensie verhaal dat er natuurlijk geld heen moet. Maar we zitten ook met die wettelijke taken die we ook moeten uitvoeren. En dat maakt natuurlijk ook heel de discussie over het ravijnjaar bijzonder ingewikkeld.

DE HEER PAAUW (GGS): Heel concreet naar heden dus. U bent voor nieuwbouw van het zwembad? Alleen niet welk jaar.

DE HEER STORMBROEK (POS): Gaan we het echt hebben over het zwembad hè? Ja, nieuwbouw. Het politiek correcte antwoord zou zijn van daar hebben we het volgende week over, want daar had u het net ook over volgens mij. Maar nou ja, we zouden eigenlijk meer neigen naar een goede renovatie. Maar goed, daar gaan we volgende week verder over hebben. We zijn niet voor de sluiting van het Soester zwembad, dus maakt u daar in ieder geval geen zorgen over.

VOORZITTER: Ik zie meneer Groothuis naar de microfoon lopen.

DE HEER GROOTHUIS (SOEST2002): Ja, wat ik nog even wil meegeven dat elk jaar uitstel van een bouw van een woning of een gebouw of een zwembad leidt onmiddellijk tot kostenverhoging. Als je het vijf jaar uit gaat stellen, zal dat misschien 1 miljoen of twee duurder zijn, want de prijzen lopen almaar op en op. Dat weet u zelf wel. En dat moet je meenemen in je verhaal. Uitstel betekent nieuwbouw duurder.

VOORZITTER: Meneer Lucas.

DE HEER LUCAS (CDA): Ja, ik kan me wat het zwembad betreft helemaal aansluiten bij wat de laatste woorden van de heer Groothuis zijn maar zo bedoel ik het zeker niet, maar uitstel kan het veel duurder maken. Ik denk dat dat niet goed is. In reactie op mevrouw Welschen haar vraag

Hoe denken wij over de inhuur? Ik denk dat dat ook een hele mooie manier is. En ik ben het ook met u eens. Dat was ook mijn inbreng over het sociaal domein. Het sociaal domein is breder dan alleen de kwetsbare inwoners. Want het zijn ook juist de mensen die nu niet kwetsbaar zijn, die dat wel kunnen hebben. Dat was ook mijn verhaal over steun bieden aan de mensen. En ook dat mensen behoefte hebben aan zekerheid zonder dat je het nu nodig hebt. Want het kan heel veel kapot maken als je dat nu op dit moment gaat doen. Dus wat dat betreft zitten wij op dezelfde lijn.

VOORZITTER: Mevrouw Welschen.

MEVROUW WELSCHEN (D66): Nou zeg, ik wilde nog wat zeggen en nu geeft u een prachtig mooie voorzet, want we hebben het hier al de hele avond over zowel hele tastbare als financieel tastbare keuzes. Een zwembad wel of niet uitstellen, kapitaallasten, OZB verhogen. Dat is allemaal heel tastbaar inzichtelijk. Maar we zitten hier niet alleen voor de euro's. We zitten hier ook om maatschappelijk verlies en maatschappelijke winst proberen in te schatten. En dat laat zich niet vertalen naar euro's. Dus ik snap dat het debat heel makkelijk kan gaan over geld maar zo meteen als het geld terugkomt zijn wij aan het discussiëren over dat het sociaal domein zoveel geld kost. Ja, nogal wiedes. Dus kunnen we proberen, ik wil een oproep doen, om niet alleen maar over de harde euro's en de gebouwen te praten, maar ook over maatschappelijke structuren.

VOORZITTER: Ik zie nu de Partij van de Arbeid GroenLinks gebroederlijk naast elkaar staan bij die. Oh nee, het is alleen de Partij van de Arbeid, begrijp ik.

DE HEER WITLOX (PVDA): Klopt, voorzitter. Alleen. Misschien over twee verschillende onderwerpen, maar gevraagd is om een reactie over het zwembad te geven. De heer Stormbroek die vroeg er eigenlijk zelf naar. Ik heb aangegeven in ons betoog dat het heel jammer zou zijn als je vier ton moet uitgeven aan renovatiekosten die je eigenlijk gewoon kwijt bent. Dat is echt het kind met het badwater weggooien dus wij zouden er nu geen voorstander van zijn. Volgende week gaan we er nog nader over hebben. Maar die vier ton, die weegt wel heel zwaar.

VOORZITTER: Mevrouw Suijkerbuijk.

MEVROUW SUIJKERBUIJK (GL): Ik zou zeggen meer willen. Ook blijft u vooral staan, want ook onder andere voor u had ik nog een vraag openstaan. Het zwembad kan ik kort en krachtig over zijn. Daar gaan we volgende week over hebben. En ik moet eerlijk zeggen dat ik gewoon daarin alle cijfertjes op een rijtje wil hebben. Ik heb verschillende dingen gehoord van verschillende mensen. Laten we ons vooral eventjes informeren door de experts. Alle cijfers op een rij zetten en kunnen we dan daadwerkelijk een afweging maken? Het lijkt me niet vanavond hier het moment voor. En ik had nog een vraag openstaan bij de coalitiepartijen, onder andere over het bezuinigen op verkeersveiligheid en daarmee eigenlijk het bezuinigen op verkeersveiligheid voor met name fietsers en voetgangers. Aangezien over het algemeen de auto het wel overleeft en het de kwetsbaren zijn, helaas, die daarin dan wel echt veel schade toe krijgen dan wel inderdaad er niet meer van kunnen weglopen.

VOORZITTER: Meneer Witlox.

DE HEER WITLOX (PVDA): Ja, als ik daar als eerste het antwoord op mag geven, dan telt dat voor ons ook heel zwaar, die verkeersveiligheid. En ik zou even vanuit mezelf willen zeggen, zonder overleg te hebben, dat dat een slechte zaak zou zijn om die 25.000 per jaar geloof ik, om daar nou netto op te gaan bezuinigen. Zeker in deze week waarin we juist een ongeval hebben meegemaakt en kwetsbare fietsers en voetgangers beschermd zouden moeten worden. Want dat zijn de kwetsbare inwoners. Maar ik hoor graag ook de reacties van de andere partners coalitiepartners.

VOORZITTER: Meneer Lobbes nog? Ja.

DE HEER LOBBES (VVD): Ja. Ik werd hoopvol aangekeken door de heer Witlox, dus dan voel ik toch een soort van plicht om. Zeker. Ja, verkeersveiligheid. Zoals ik al zei, ik vind de perspectiefnota zelf dus een heel goed stuk, dus ik ga ervan uit dat onze wethouders heel goed gekeken hebben van wat kan wel, wat kan niet. Ik ga er ook van uit dat ze daar goed met elkaar de discussie over gevoerd hebben. Dus als er mogelijkheden voor bezuiniging op verkeersveiligheid genoemd worden in de nota, ik heb ze niet heel scherp voor ogen, maar ik geloof u direct, ja, dan ga ik ervan uit dat de wethouders dat onderling goed hebben afgestemd. Dus sta ik daar achter.

VOORZITTER: Meneer Paauw.

DE HEER PAAUW (GGS): Ja, heel duidelijk staat In paragraaf vijf op de zender vijfde bullit dat wij willen volgende beleidsterreinen er hier van uitzonderen. Dienstverlening, veiligheid en woningbouw en wonen dus ook veiligheid. Dat is voor mij ook verkeersveiligheid, dus ik denk dat het stuk al heel duidelijk aangeeft dat dit erbij hoort.

VOORZITTER: Ik zie iemand met een kaartje in de mond richting de microfoon rennen. Twee handen vol met papier. Ja mevrouw Suijkerbuijk.

MEVROUW SUIJKERBUIJK (GL): Ik? Ik zit gewoon even naarstig te zoeken. Ik weet dat er 25.000 op werd bezuinigd. En waar staat het? Misschien dat iemand mij dit kan vertellen? "Wij achten het verantwoordelijk om zowel op het beleidsterrein klimaat, energie als verkeersveiligheid/ fietsbeleid een bezuiniging te realiseren van € 25.000." Oftewel het staat erin. Ja.

VOORZITTER: Ik zie meneer Groothuis naar de microfoon lopen. Meneer Paauw ook. Maar laten we meneer Groothuis voor. Ja.

DE HEER GROOTHUIS (SOEST2002): Er staat een klein woordje voor en dat is ambitie. Je kunt je ambitieniveau heel erg hoog stellen, wat misschien niet haalbaar zou zijn, maar als je iets naar beneden toe doet, dan kan best iets op bezuinigd worden. Maar ik zie graag in de kadernota uitgewerkt wat men dan hier precies onder verstaat. Maar ambitie zegt iets van u wil zorgen dat de fietsers maximaal over aparte fietspaden kunnen voortbewegen. Dat zou je ambitie zijn en dat kost je zoveel. Dat kun je iets naar beneden doen, want dat is ook lang niet altijd bereikbaar.

VOORZITTER: Meneer Paauw.

DE HEER PAAUW (GGS): Ja, heel duidelijk. Op een gegeven moment staat ambitieniveau, laten we in ieder geval heel duidelijk uitspreken dat veiligheid in deze gemeente voorop moet staan. En als dat betekent dat die bezuiniging die hier is ingeboekt voor € 25.000 per jaar, dat die moet bijgesteld worden, dat moeten we dan in ieder geval bij de kadernota of bij de begroting gaan doen.

3. **Afronding met advies aan de Agendacommissie**
4. **Sluiting**

VOORZITTER: Ik kijk rond. Ik had de indruk dat zo langzamerhand de onderwerpen een beetje aan het opdrogen waren en dat we eigenlijk de discussie die u met elkaar gehad heeft over de inbreng van elkaar in relatie tot de kadernota of de perspectiefnota hiermee zou kunnen afronden, dan gaan wij naar de Agendacommissie terug. Voor de verandering is vooralsnog voorzien waarschijnlijk in de raadsvergadering van 15 mei. Dan kunt u zich voorbereiden op al of niet amendering hiervan. Ja, het heeft te maken met de vakantie die er tussenin zit. Ik wil u danken voor het voor het debat. En ik zou zeggen wel thuis, voor straks en voor de raad tot morgen.